

PŘIJATÉ TEXTY

P9_TA(2020)0206

Závěry mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. července 2020 o závěrech mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020 (2020/2732(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 225, 295, 310, 311, 312, 323 a 324 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a na články 2, 3 a 15 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
 - s ohledem na průběžnou zprávu ze dne 14. listopadu 2018 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 – postoj Parlamentu ohledně uzavření dohody¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. října 2019 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 a vlastních zdrojích: čas naplnit očekávání občanů²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. května 2020 o novém víceletém finančním rámci, vlastních zdrojích a plánu obnovy³,
 - s ohledem na závěry zasedání Evropské rady přijaté dne 21. července 2020,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že si pandemie onemocnění COVID-19 vyžádala v Evropě a na celém světě tisíce životů a vedla k bezprecedentní krizi, která má pro občany, rodiny, pracovníky a podniky katastrofální důsledky, a že proto vyžaduje bezprecedentní reakci;
- B. vzhledem k tomu, že by se oživení evropského hospodářství mělo zakládat na Zelené dohodě pro Evropu, Digitální agendě pro Evropu, Nové průmyslové strategii a podnikatelské sféře, aby naše hospodářství vyšlo z této krize silnější, odolnější, udržitelnější a konkurenceschopnější;
- C. vzhledem k tomu, že se EU a její členské státy zavázaly provádět Agendu OSN

¹ Přijaté texty, P8_TA(2018)0449.

² Přijaté texty, P9_TA(2019)0032.

³ Přijaté texty P9_TA(2020)0124.

pro udržitelný rozvoj 2030, evropský pilíř sociálních práv a Pařížskou dohodu;

- D. vzhledem k tomu, že jednotnému trhu hrozí nenapravitelné narušení;
 - E. vzhledem k tomu, že Evropská rada přijala svůj postoj mimořádně pozdě poté, co proběhly tři vrcholné schůzky, aniž by se dospělo k závěru, což vedlo ke zpoždění při jednáních o víceletém finančním rámci;
 - F. vzhledem k tomu, že dlouhodobé priority EU, které jsou součástí víceletého finančního rámce, nelze položit na oltář hospodářského oživení;
 - G. vzhledem k tomu, že Parlament by měl být plně zapojen do uplatňování nástroje na podporu oživení, a to jak v případě získávání, tak i poskytování úvěrů;
 - H. vzhledem k tomu, že Parlament je garantem transparentního a demokratického oživení a musí být zapojen jak do předběžné, tak i do následné kontroly provádění plánu na podporu oživení;
1. vyjadřuje smutek nad oběťmi koronaviru a úctu všem pracovníkům, kteří bojují proti této pandemii; domnívá se, že za těchto bezprecedentních mimořádných okolností mají občané v EU kolektivní povinnost chovat se solidárně;
 2. vítá skutečnost, že hlavy států a předsedové vlád EU schválili fond na podporu oživení, který má nastartovat ekonomiku, jak Parlament navrhl v květnu; bere na vědomí vytvoření nástroje na podporu oživení, které je pro EU historickým krokem; s politováním však konstatuje, že v konečné dohodě došlo ke snížení podílu grantů; připomíná, že právní základ zvolený pro vytvoření tohoto nástroje nepřiznává zvoleným poslancům Evropského parlamentu žádnou formální úlohu;
 3. nepřijímá však politickou dohodu o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 v její současné podobě; je okamžitě ochoten zapojit se do konstruktivních jednání s Radou s cílem zlepšit předložený návrh; připomíná mandát Parlamentu z listopadu 2018; připomíná, že podle článku 312 SFEU musí Parlament vyslovit souhlas s dohodou o nařízení o víceletém finančním rámci;
 4. vyjadřuje politování nad tím, že důsledné trvání na národních zájmech a postojích velmi často ohrožuje dosažení společných řešení, která jsou v obecném zájmu; upozorňuje na to, že škrty ve víceletém finančním rámci jsou v rozporu s cíli EU; domnívá se například, že navrhované škrty týkající se programů v oblasti zdravotnictví a výzkumu jsou v kontextu celosvětové pandemie nebezpečné; má za to, že navrhované škrty v oblasti vzdělávání, digitální transformace a inovací ohrožují budoucnost příští generace Evropanů; zastává názor, že navrhované škrty týkající se programů na podporu transformace uhelných regionů jsou v rozporu s agendou Zelené dohody pro Evropu; domnívá se, že navrhované škrty v oblasti azylu, migrace a správy hranic ohrožují postavení EU ve stále méně stabilním a nejistém světě;
 5. domnívá se, že hlavy států a předsedové vlád EU se nezabývali problematikou splácení nástroje na podporu oživení; připomíná, že existují pouze tři možnosti, jak jej splatit: další škrty týkající se programů s evropskou přidanou hodnotou do roku 2058, navýšení příspěvků členských států nebo vytvoření nových vlastních zdrojů; domnívá se, že při splácení dluhu EU může pomoci pouze vytvoření nových vlastních zdrojů, které by zachránily rozpočet EU a zmírnily fiskální tlak na rozpočet členských států a na občany

EU; připomíná, že vytvoření nových vlastních zdrojů je jediným způsobem splacení dluhu, který je pro Parlament přijatelný;

6. s politováním konstatuje, že Evropská rada zamítla návrh „překlenovacího řešení“, který měl reagovat na akutní finanční potřeby v oblasti investic v roce 2020 s cílem zajistit pro občany a příjemce okamžitou reakci na krizi a poskytnout nezbytné finanční prostředky na období mezi přijetím prvních opatření na krizi a dlouhodobějším oživením;
7. připomíná závěry zasedání Evropské rady o víceletém finančním rámci, které představují pouze politickou dohodu mezi vedoucími představiteli států a vlád; zdůrazňuje, že Parlament neschválí dohodu jako hotovou věc a je připraven neudělit souhlas s víceletým finančním rámcem do doby, než bude dosaženo uspokojivé dohody v rámci nadcházejících jednání mezi Parlamentem a Radou; připomíná, že Parlament coby spolutvůrce právních předpisů musí schválit všech 40 programů EU financovaných v rámci VFR;
8. pověřuje příslušné parlamentní týmy jednáním o příslušných legislativních návrzích v souladu s příslušným mandátem Parlamentu pro třístranná jednání; pověřuje vyjednávací tým pro víceletý finanční rámec / vlastní zdroje, aby jednal na základě následujícího mandátu;

Priority Parlamentu z hlediska celkové dohody

Právní stát

9. velmi lituje toho, že Evropská rada výrazně oslabila úsilí Komise a Parlamentu, pokud jde o dodržování právního státu, základních práv a demokracie v rámci VFR a nástroje „EU příští generace“ (NGEU); znovu žádá spoluzákonodárce, aby dokončil svou práci na mechanismu, který navrhla Komise na ochranu rozpočtu EU, pokud existuje systémové riziko pro hodnoty zakotvené v článku 2 SEU a jsou ohroženy finanční zájmy Unie; zdůrazňuje, že aby byl tento mechanismus účinný, musí být aktivován obrácenou kvalifikovanou většinou; zdůrazňuje, že tento mechanismus nesmí mít vliv na povinnost státních subjektů nebo členských států provádět platby konečným příjemcům; zdůrazňuje, že nařízení o právním státě bude přijato prostřednictvím spolurozhodování;

Vlastní zdroje

10. znovu opakuje, že Parlament neposkytne souhlas s VFR, pokud nedojde k dohodě na reformě systému vlastních zdrojů EU, včetně zavedení souboru nových vlastních zdrojů do konce VFR na období 2021–2027, který by měl usilovat alespoň o pokrytí nákladů souvisejících s nástrojem NGEU (na jistinu i úroky), s cílem zajistit důvěryhodnost a udržitelnost splátkového plánu tohoto nástroje; zdůrazňuje, že tento soubor opatření by měl usilovat také o to, aby se snížil podíl příspěvků založených na hrubém národním důchodu (HND);
11. zdůrazňuje proto, že tato reforma by měla zahrnovat i soubor nových vlastních zdrojů, které se musí dostat do rozpočtu Unie od 1. ledna 2021; poukazuje na to, že příspěvek z plastů představuje pouze první částečný krok k naplnění očekávání Parlamentu; zamýšlí vyjednat právně závazný harmonogram, s nímž bude souhlasit rozpočtový

orgán a bude se týkat zavedení dodatečných vlastních zdrojů v průběhu první poloviny příštího VFR, jako je systém EU pro obchodování s emisemi (a příjmy získané prostřednictvím případného budoucího rozšíření), mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, digitální daň, daň z finančních transakcí a společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob; vyzývá k tomu, aby byl přezkum VFR v polovině období využit k tomu, aby byly v případě potřeby přidány dodatečné vlastní zdroje v druhé polovině VFR na období 2021–2027 s cílem zajistit, aby tohoto cíle bylo dosaženo do konce VFR na období 2021–2027;

12. opakuje, že se rozhodně přiklání k tomu, aby byly co nejdříve zrušeny všechny mechanismy oprav; lituje toho, že Evropská rada nejenže zachovala, ale dokonce zvýšila mechanismy oprav ve prospěch některých členských států; opakuje svůj postoj, pokud jde o náklady na výběr cel, které by měly být stanoveny na 10 %, což byla původní sazba;

Stěžejní programy EU

13. lituje škrtů v programech orientovaných na budoucnost, a to jak ve VFR na období 2021–2027, tak v nástroji NGEU; domnívá se, že tyto škrtky oslabí základy udržitelného a odolného oživení; prohlašuje, že VFR na období 2021–2027, který by byl nižší než návrh Komise, není ani ekonomicky udržitelný ani přijatelný; zdůrazňuje, že poslední návrh Komise stanovil financování některých těchto programů na velmi nízkou úroveň s tím, že bude navýšeno z nástroje NGEU; lituje skutečnosti, že Evropská rada tuto logiku nereflektovala a většinu navýšení prostředků zrušila; opakuje, že je připraven rozhodně se zasadit o přiměřené financování příštího VFR a jeho dlouhodobých investic a politických opatření, které by neměly být ohroženy kvůli tomu, že je potřeba okamžitě financovat nástroj na podporu oživení; má v úmyslu vyjednat cílené posílení stěžejních programů EU v příštím VFR;
14. zdůrazňuje, že interinstitucionální jednání by měla zahrnovat částky VFR rozdělené podle okruhů i podle programů; poukazuje na to, že stěžejní programy jsou nyní ohroženy okamžitým poklesem financování mezi roky 2020 a 2021; zdůrazňuje dále, že od roku 2024 bude rozpočet EU jako celek nižší než v roce 2020, což ohrozí závazky a priority EU, zejména Zelenou dohodu a Digitální agendu; trvá na tom, že cílené navýšení prostředků nad částky navrhované Evropskou radou musí být zaměřeno na programy týkající se klimatu, digitální transformace, zdraví, mládeže, kultury, infrastruktury, výzkumu, správy hranic a solidarity (např. Horizont Evropa, InvestEU, Erasmus+, záruka pro děti, Fond pro spravedlivou transformaci, Digitální Evropa, Nástroj pro propojení Evropy, LIFE+, EU pro zdraví, Fond pro integrovanou správu hranic, Kreativní Evropa, program Práva a hodnoty, Evropský obranný fond, Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a humanitární pomoc), a na příslušné agentury EU a Úřad evropského veřejného žalobce;

Horizontální otázky

15. zdůrazňuje, že aby bylo možné uvést politické priority do souladu s výdajovými programy, je zásadně důležité začlenit do nařízení o VFR i do nařízení o nástroji NGEU a do všech ostatních příslušných právních předpisů horizontální zásady, jako jsou cíle udržitelného rozvoje, dosahování dlouhodobých cílů Unie v oblasti konkurenceschopnosti zaměřených na budoucnost, spravedlivá a sociálně inkluzivní transformace, právně závazný cíl určující výdaje na klima ve výši 30 % a cíl určující

výdaje na ochranu biologické rozmanitosti ve výši 10 %; poukazuje proto na to, že by během revize VFR v polovině období měla být rychle přijata a v případě potřeby patřičně upravena transparentní, komplexní a smysluplná metodika sledování těchto aspektů, a to jak pro výdaje související s klimatem, tak pro výdaje související s biologickou rozmaností; zdůrazňuje, že do nařízení o VFR i do nařízení o nástroji NGEU je třeba zakotvit zásadu „nezpůsobit škodu“; dále zdůrazňuje, že je třeba postupně zrušit dotace na fosilní paliva; vyzývá Komisi, aby se při investicích opírala o nařízení o taxonomii;

16. jednoznačně podporuje zavedení povinnosti zohledňovat rovnost žen a mužů a dopad na rovnost žen a mužů (genderové rozpočtování) jak v nařízení o VFR, tak v nařízení o NGEU; domnívá se proto, že by během revize VFR v polovině období měla být rychle přijata a v případě potřeby patřičně upravena transparentní, komplexní a smysluplná metodika sledování těchto aspektů;
17. požaduje, aby právně závazná revize VFR v polovině období vstoupila v platnost nejpozději do konce roku 2024; zdůrazňuje, že tato revize se musí týkat stropů na období 2025–2027, přerozdělování nevyčerpaných nebo zrušených prostředků na závazky v rámci nástroje NGEU, zavedení dalších vlastních zdrojů a plnění cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti;
18. zdůrazňuje, že ustanovení VFR o flexibilitě dohodnutá během předchozích jednání o VFR se ukázala být prostředkem, který zásadním způsobem pomáhá rozpočtovým orgánům čelit bezprecedentní a nepředvídané krizi současného období; domnívá se proto, že ustanovení VFR o flexibilitě navrhovaná Komisí představují pro příští VFR absolutní minimum, a hodlá vyjednat jejich další zlepšení; v této souvislosti se staví proti jakémukoli pokusu o omezení a sloučení zvláštních nástrojů VFR a konstatuje, že by se měly započítávat nad rámec stropů VFR, pokud jde o závazky i platby; dále trvá na stanovení stropů na úrovni, která ponechává dostatečné nepřidělené rezervy nad rámec programů;

Facilita na podporu oživení a odolnosti a demokratická zásada

19. bere na vědomí dohodu o celkovém objemu nástroje NGEU; vyjadřuje politování nad výrazným snížením prostředků na granty, které narušuje rovnováhu mezi granty a půjčkami a maří úsilí o oživení, zejména pokud jde o zrušení inovativních programů, jako je nástroj na podporu solventnosti; je přesvědčen, že tyto škrty sníží potenciál tohoto nástroje a jeho transformační účinek na hospodářství; vyjadřuje politování nad tím, že některé členské státy opět jednaly v duchu „operační rozpočtové bilance“, aniž by jakkoli vzaly v potaz obecné přínosy jednotného trhu a EU jakožto celku; vyzývá Radu, aby odůvodnila výrazné snížení rozpočtu programů React-EU, Horizont Evropa, „EU pro zdraví“ a nástroje NDICI v souvislosti s pandemií a rozpočtu Programu InvestEU a Fondu pro spravedlivou transformaci v souvislosti se Zelenou dohodou;
20. vyzývá k zajištění toho, aby reformy a investice v rámci facility na podporu oživení a odolnosti zajistily součinnost se stávajícími fondy a cíli EU a představovaly skutečnou evropskou přidanou hodnotu a dlouhodobé cíle;
21. nesouhlasí s postojem Evropské rady k řízení facility na podporu oživení a odolnosti, který se odklání od metody Společenství a upřednostňuje mezivládní přístup; je přesvědčen, že takový přístup pouze zkomplikuje fungování tohoto nástroje a oslabí

jeho legitimitu; připomíná, že Evropský parlament je jediným přímo voleným orgánem Evropské unie; vyzývá k provádění demokratické parlamentní kontroly ex ante, a proto žádá, aby byl Parlament zapojen do aktů v přenesené pravomoci a do následného ověřování toho, zda peníze poskytnuté v rámci této facility jsou řádně vynakládány, jsou v zájmu občanů EU a EU samotné, poskytují opravdovou přidanou hodnotu EU a podporují ekonomickou a sociální odolnost; požaduje plnou transparentnost všech konečných příjemců; je pevně přesvědčen, že komisaři odpovědní za facilitu na podporu oživení a odolnosti by se měli plně zodpovídat Parlamentu;

22. připomíná, že Parlament je spolu s Radou rozpočtovým orgánem; požaduje proto, aby byl plně zapojen do nástroje na podporu oživení v souladu s metodou Společenství; žádá, aby s cílem zakotvit úlohu rozpočtového orgánu při schvalování vnějších účelově vázaných příjmů v rámci ročního rozpočtového procesu předložila Komise cílenou revizi finančního nařízení a interinstitucionální dohody o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových věcech a řádném finančním řízení;
23. zdůrazňuje, že klíčem k celkovému úspěchu nástroje NGEU je jasný a realistický plán splácení, který představuje pro EU jako celek zkoušku důvěryhodnosti; je přesvědčen, že splácení vzniklého dluhu nesmí být prováděno na úkor budoucích rozpočtů EU a generací Evropanů a mělo by být zahájeno co nejdříve; žádá, aby byly výdaje na facilitu na podporu oživení a odolnosti jasně prezentovány jako výdaje a aby podléhaly odpovídajícím požadavkům na transparentnost, včetně požadavků na zveřejnění seznamu konečných příjemců;
24. zdůrazňuje, že veškeré náklady související s nástrojem NGEU (jistina a úroky) by měly být zahrnuty do rozpočtu nad rámec stropů VFR;

Bezpečnostní síť pro příjemce programů EU čili „plán pro nepředvídané události“

25. zdůrazňuje, že je k jednání připraven už od listopadu 2018, a upozorňuje na to, že se nenechá přinutit k tomu, aby přistoupil na špatnou dohodu; prohlašuje, že má v úmyslu zahájit smysluplná jednání s Radou o všech výše uvedených skutečnostech s cílem udělit souhlas s nařízením o VFR na období 2021–2027;
26. je však přesvědčen, že jakákoli politická dohoda o příštím VFR by měla být dosažena nejpozději do konce října, aby nedošlo k ohrožení bezproblémového spuštění nových programů od 1. ledna 2021; připomíná, že pokud nebude nový VFR přijat včas, prodlouží se v souladu s čl. 312 odst. 4 SFEU dočasně platnost stropů a dalších ustanovení odpovídajících poslednímu roku stávajícího rámce; zdůrazňuje, že plán VFR pro nepředvídané události je právně i politicky plně slučitelný s plánem na podporu oživení a přijetím nových programů VFR;

o

o o

27. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Evropské radě a Komisi.